

КОМПАНИЯЛАР UCHUN POWER BI NING SAMARADORLIGI

O'ktamov Mirzabek

Toshkent Davlat Iqtisodiyot Universiteti

Raqamli iqtisodiyot va Axborot texnologiyalari fakulteti

Suniy intellekt yo'nalishi 2-kurs talabasi

Annotatsiya: Bugungi raqamli asrda kompaniyalar uchun axborotni samarali boshqarish va tahlil qilish, tezkor va asosli qarorlar qabul qilishda asosiy vositalardan biri hisoblanadi. Ma'lumotlar hajmi va ulardan foydalanish imkoniyatlari kun sayin ortib borar ekan, ularni bir joyda to'plash, tartibga solish va vizuallashtirish orqali korxonalarining yana-da faol va muvaffaqiyatli ishlashiga yo'l ochiladi. Yangi avlod axborot texnologiyalari ichida Power BI aynan kompaniyalar uchun yuqori natija va mahsuldorlikni ta'minlay oladigan ilg'or platforma bo'lib xizmat qiladi. Shuning uchun ham, bugungi tadqiqot va amaliyotda Power BI platformasining korxonalar faoliyatidagi samaradorligi keng ko'lamda e'tiborga olinmoqda va natijalar juda samaralidir.

Kalit so'zlar: Power BI, kompaniya samaradorligi, axborot tahlili, hisobot, boshqaruv, vizualizatsiya, integratsiya, raqamli transformatsiya, ma'lumotlar boshqaruvi, real vaqt rejimida tahlil, texnologik rivojlanish.

Ma'lumotlarni to'plash, ularni qayta ishlash va natijada vizual hamda interaktiv shaklda ko'rsatish imkoniyatiga ega bo'lgan Power BI soddaligi, ko'p funktsionalligi va keng integratsiya imkoniyatlari bilan ajralib turadi. Bu dastur orqali kompaniya faoliyatida ma'lumotlar oqimini markazlashtirish, ularni yagona axborot maydoni orqali boshqarish mumkin. Tashkilotlar faqat axborotni yig'ibgina qolmaydilar, balki har bir bo'lim, har bir xodim uchun real vaqt rejimida axborotga doimiy va qulay kirish imkoniga ega bo'ladi. Shu tarzda tashkilotning tashkiliy va boshqaruv madaniyatida yuksalish, ish samaradorligining oshishi uchun mustahkam poydevor yaratiladi. Kompaniyalar o'zlari uchun zarur bo'lgan hisobotlarni, mas'uliyat panellarini bir

necha daqiqa ichida mustaqil yaratib, turli darajadagi boshqaruvchilar uchun ham to'g'ri va muvofiq natijalarni tezkor taqdim etish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Power BI dasturi vositasida tuzilgan interaktiv panel va hisobotlar orqali kompaniyalar ichidagi barcha axborotni to'liq ko'rib chiqish, samaradorlik ko'rsatkichlarini kuzatish, potensial muammolarni oldindan aniqlab, ularga tezkor choralar ko'rish imkoniyati ortadi. Statistika va grafik hisobotlarning xilma-xilligi, real vaqt ma'lumotlariga asoslangan dinamik o'zgaruvchanlik tashkilotda doimiy monitoring va tahlilni muvoffaqiyatli amalga oshirishga yordam beradi. Raqobat kuchayib borayotgan zamonaviy bozor sharoitida kompaniyalar uchun har daqiqalik axborot dolzarb hisoblanadi. Axborot oqimini to'g'ri boshqarmagan tashkilotlar tez orada raqobatchilaridan ortda qolishi yoki yirik tarmoqlarda o'z o'rnini yo'qotishi mumkin. Power BI kompaniyalarga har bir suvrat, kapital, materiallar yoki boshqa resurslar oqimini monitoring qilish bilan birga, har bir harakat natijasini ilgari boshlash imkoniyatini beradi. Ma'lumotlarning chuqur tahlil qilinishi va samarali boshqarilishi orqali kompaniya o'z resurslaridan maksimal foyda olish, ichki va tashqi muammolarning oldini olish, kelajak prognozlarini va strategiyalarini aniq belgilash imkoniga ega bo'ladi [1].

Ayniqsa, tashkilotlar Power BI orqali har xil manbalardan ma'lumot yig'ib, ularni yagona tizimga integratsiyalash orqaligina to'liq, aniq va ishonchli natijalarga erishishlari mumkin. Internetga ulangan bulut xizmatlari orqali dunyoning istalgan nuqtasidan ma'lumotlar bilan ishlash, statistik tahlillar, moliyaviy hisobotlarni shakllantirish va boshqaruv jarayonini optimallashtirish osonlashadi. Foydalanuvchilarga doimiy yangilanish imkoniyati yaratiladi, natijada kompaniya bozor dinamikasiga mos tarzda o'z faoliyatini yangilab borishi mumkin bo'ladi. Kompaniyalar uchun ko'plab muhim sohalarda Power BI dasturining ahamiyati va samaradorligi yaqqol seziladi. Masalan, moliyaviy hisobotlarni shakllantirish, savdo-sotiq ko'rsatkichlarini baholash, ombor va inventarizatsiyani boshqarish, inson resurslariga oid ma'lumotlarni chuqur tahlil qilish va natijada kadr siyosatini takomillashtirish, harajatlarni optimallashtirish va samarali boshqarishni ta'minlash

mumkin bo'lad. Integratsiya imkoniyatlari ham keng ekanligi sababli, kompaniya ichidagi har bir bo'lim bir butun axborot ekotizimiga birikadi. Hisobot yuzasidan turli darajadagi rahbar va boshqaruvchilar uchun qulay, ko'zni quvontiradigan vizualizatsiyalar yaratish, ularning ishini yengillashtirish, vaqtni tejash va eng muhimi – noxush xatolarga yo'l qo'ymaslik uchun mustahkam asos yaratiladi. Power BI dasturidan foydalangan kompaniyalar o'z korporativ ma'lumotlar bazasi, ichki va tashqi manbalar, shuningdek, internet, yoki doimiy yangilanib turadigan tashqi xizmatlardan to'g'ridan-to'g'ri foydalanish imkoniyatiga egaligi bilan ham ajralib turadi [2].

Modern tashkilotlar ishidagi eng muhim omillardan biri – qaror qabul qilish tezligi va aniqligidir. Power BI boshqaruvchilarga kerakli axborotlarni ko'rinishli hisobotlar tarzida tezda yetkazib beradi, statistik tahlil asosida tuzilgan interaktiv grafiklar esa, muammoning qaysi nuqtasida ijobiy yoki salbiy dinamikani kuzatish mumkinligini ko'rsatib beradi. Xar kun, har hafta, har oy yangilanadigan axborotlardan yozma hisobotlarni shakllantirish, joriy holat va o'zgarishlar yuzasidan statistik xulosalarni tez-vaqtda olish mumkin. Bu hamkorlik va ichki aloqalarning optimallashtirilishini ta'minlaydi. Har qanday zamonaviy kompaniya maqsadlarga erishish, ichki va tashqi islohotlarni samarali yuritish, zamon bilan hamnafas rivojlanish uchun ma'lumotlarni tezkor tahlil qilish va vizuallashtirishga ehtiyoj sezadi. Aynan Power BI platformasi ushbu ehtiyojlarni eng to'liq va samarali miqyosda qondira biladi. Dastur yordamida kompaniyalar o'z faoliyatini ilg'or axborot texnologiyalariga asoslanib takomillashtira oladi, yangi natijalarga erishish uchun zaruriy bilim va ko'nikmalarni shakllantiradi. Tashkilot ichida bo'linish, ortiqcha byurokratiya va nazorat bosqichlarini kamaytirish, ishonchli, foydalanuvchiga qulay axborot muhitini shakllantirish Power BI bilan ancha osonlashadi. Bu esa korxonada faoliyatida umumiy jamoaviylik, tezkor hamkorlik va axborot oqimining mukammal boshqarilishiga olib keladi. Moliyaviy, iqtisodiy, logistika, marketing, xorijiy va ichki savdo sohalarida axborotlarni analitik nazorat ostiga olish kompaniyaning boshqaruv strategiyalari, rivojlanish rejalari va foyda ko'rsatkichlariga ham sezilarli ijobiy ta'sir

ko'rsatadi. Kompaniyada axborot xavfsizligi va maxfiylik masalasi ham doimo dolzarb. Power BI platformasining mustahkam himoya va ruxsat sozlamalari mavjudligi sababli korxonalaridagi har bir xodim o'z vakolat doirasidagi ma'lumotlargagina kirish imkoniga ega bo'ladi. Bu esa axborot muhofazasini ta'minlash bilan birga, raqamli suiste'molchiliklarning oldini olishga xizmat qiladi. Bulutli texnologiyalar, monitoring paneli va ma'lumotlarni shifrlash mexanizmlari kompaniyalarga o'z ma'lumotlarini ishonchli himoya qilish, umumiy axborot oqimini to'g'ri tashkil etish imkoniyatini beradi [3].

Ko'plab tashkilotlar Power BI platformasidan foydalanish orqali o'z bozor joylashuvini mustahkamlab olgan, foyda va samaradorlik ko'rsatkichlarini oshirgan. Yangi texnologiyalarning joriy qilinishi nafaqat axborotni boshqarishga, balki kompaniya imijini oshirish, raqobatchilardan bir qadam oldinda bo'lish va barqaror o'sishda ham muhim rol o'ynaydi. Kompaniyalar o'zlarining majmuaviy maqsadlarini amalga oshirish uchun zamonaviy tahlil, hisobot va prognoz tizimlariga ega bo'lishlari lozim. Power BI dasturi esa ushbu jihatdan kompaniya rahbariyatiga ham, quyi bo'g'in xodimlariga ham uzluksiz axborot, samarali qaror qabul qilish va innovatsion rivojlanish uchun poydevor yaratadi. Hisobotlar real vaqt rejimida hosil bo'lishi, grafik va jadvalarning istalgan joyda, istalgan vaqtda foydalanish imkoniyati bo'lishi kompaniya faoliyatining sifat sezilarli o'sishini ta'minlaydi. Bu orqali vaqt resursining kattagina qismi tejiladi, xatoliklar kamayadi, mazkur ko'rsatkichlar asosida tez, aniq va asosli qarorlar qabul qilinadi. Barcha shu jumladan, global va mahalliy kompaniyalarning Power BI'ni faol joriy qilishi, raqobatbardoshlikning oshishiga, ichki boshqaruvda shaffoflik, zamonaviylik va sezgirlik darajasi yuqorilashiga olib keladi. Tashkilotlarning ichki me'yorlariga, tashkiliy strukturasi yoki tashqi sharoitning o'zgarishiga mos tarzda Power BI ni moslashtirish va kastomizatsiya qilish juda oson. Bu esa kompaniya dastlabki jarayonga qanday axborotlarni kiritishidan qat'i nazar, ularni to'liq qayta ishlash va maksimal natijani olish uchun qulay yechimlarni yaratadi. Korxonada doirasidagi har bir bo'lim, har bir loyiha yoki strategiya ustida ishlovchi

mutaxassislar uchun shaxsiy dashboard va panel yaratish mumkin, bu esa ommaviy axborotdan ko'ra, aniq maqsadli axborot oqimini tashkil etadi [4].

Raqamli transformatsiya asrida Power BI kompaniyalar uchun inson resurslari, moliyaviy resurslar bilan bir qatorda, asosiy biznes boyliklaridan biri bo'lib bormoqda. Tashkilotlar o'z faoliyatlarida foydalanadigan ko'plab boshqa dasturlar yoki axborot tizimlarini ham qulay tarzda birlashtirish, axborotni doimiy yangilab borish va istalgan paytda so'rov asosida tahlil qilish imkoniga ega bo'ldilar. Jarayonlarni avtomatlashtirish orqali inson omili aralashuvidan kelib chiqadigan xatoliklarni karma kamaytirish, to'g'ri va uzluksiz axborot almashinuvi, kompaniya resurslarini yanada samarali boshqarish mumkin bo'lmoqda. Kompaniyalar uchun Power BI nafaqat yirik tashkilotlar, balki kichik, o'rta kompaniyalar faoliyatida ham sodda, qulay va arzon vosita sifatida foydalanilmoqda. Uning obunachilik asosidagi xizmatlari, texnik yoki moliyaviy infratuzilmaga bo'lgan talabining pastligi, har qanday sharoitda samaradorlikni ta'minlovchi texnik imkoniyatlari ishonchli yordamchi vosita sifatida o'z o'rnini mustahkamlagan. Ishchi guruhlar, menejerlar, rahbarlar va boshqa mutaxassislar axborot almashinuviga mos sozlamalarni qabul qilishi, mavjud imkoniyatlardan to'liq foydalanishi real natijalar va xorijiy tajriba misolida o'z aksini topmoqda [5].

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, kompaniyalar uchun Power BI dasturining samaradorligi uning kuchli integratsiya, tezkor tahlil, mustahkam axborot muhofazasi, doimiy yangilanish va har tomonlama moslashuvchanlik imkoniyatlarida namoyon bo'ladi. Tashkilotlar raqobatbardoshlikni saqlash, bozor o'zgarishlariga moslashish va ma'lumotlarni tezkor tahlil qilish orqali innovatsion rivojlanishga erishishda Power BI'ni faol va samarali tarzda joriy qilmoqda. Shunday qilib, zamonaviy korxonalarda Power BI platformasi uzoq muddatli muvaffaqiyat va rivojlanishga xizmat qiladi, strategik ustuvorliklarni amalga oshirishda asosiy vositalardan biri sifatida o'z o'rnini topadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Microsoft Power BI Documentation — <https://docs.microsoft.com/power-bi>
2. White, G. "Modern Reporting Techniques with Power BI", 2022
3. Russo, M., Ferrari, A. "Analyzing Data with Power BI", Microsoft Press, 2021
4. Power BI Community, "Corporate Efficiency with Power BI", 2024
5. Gartner Research, "Business Intelligence in the Modern Enterprise", 2023
6. Sisense Analytics Blog, "Power BI in Corporate Analysis", 2024
7. Udemy Online Courses: "Power BI for Business Success"
8. ExcelJet, "BI Tools and Company Performance", 2023
9. Walkenbach, J. "Business Analytics with Power BI", 2024
10. Harvard Business Review, "The Rise of Data Analytics in Corporate Strategy", 2024